

Iniciatíva pre rozvoj vidieka

Iniciatíva pre rozvoj slovenského vidieka

Výzva vláde SR, MPRV SR a MIRRI SR ako orgánom zodpovedným za prípravu Programového obdobia 2021 - 2027 v Slovenskej republike

Obraciame sa na vládu SR a ministerstvá, ktoré sú riadiacimi orgánmi pre prípravu operačných programov na nové programovacie obdobie 2021 - 2027, aby v návrhoch opatrení akceptovali potreby podpory komplexného, integrovaného rozvoja vidieka. Obraciame sa na rezort pôdohospodárstva a rozvoja vidieka a rezort regionálneho rozvoja, aby zásadne prehodnotili súčasný návrh Strategického plánu SPP a OP Slovensko a to tak, aby tieto programy zabezpečili efektívnu aplikáciu nástrojov pre komplexnú podporu rozvoja vidieka.

Slovensko je typicky vidieckou krajinou, vo vidieckych sídlach do 20 tisíc obyvateľov žije viac ako 63% všetkého obyvateľstva krajiny. Slovenský vidiek sa dlhé roky borí s vážnymi problémami, ako je napríklad odchod mladých ľudí, nedostupnosť základných služieb pre obyvateľov, nízka miera sebestačnosti vidieckych regiónov, zlá infraštruktúra, vytrácanie vidieckej identity a komunitného spôsobu života.

So znepokojením sledujeme, ako sa problematika komplexného rozvoja vidieka postupne degraduje takmer výhradne na rezortnú oblasť rozvoja pôdohospodárstva a agropotravinárstva. V žiadnom prípade si nedovolíme znižovať význam poľnohospodárstva v problematike vidieka, naopak presadzujeme podporu poľnohospodárstva, ale považujeme to iba jednu z ďalších dôležitých oblastí, ktoré tvoria a ovplyvňujú život obyvateľov vidieka a udržateľný rozvoj vidieckych regiónov.

Žiadame preto vládu SR a relevantné ministerstvá, aby v maximálnej možnej miere aplikovali vo svojich programoch a stratégiách také opatrenia rozvoja vidieka, ktoré podporia integrovaný, komplexný a multisektorový rozvoj vidieckych oblastí s využitím programu CLLD a prístupu LEADER, ako kľúčového nástroja rozvoja vidieka, ktorý sa osvedčil vo väčšine krajín EÚ:

➤ **Podpora štátneho spolufinancovania SP SPP**

Považujeme za dôležité, aby sa zachovala, prípadne navýšila navrhovaná 45 percentná výška spolufinancovania Strategického plánu SPP zo zdrojov štátneho rozpočtu. Rozvoj vidieka a poľnohospodári nezískali žiadnu podporu z Plánu obnovy a odolnosti Slovenska, zároveň miera spolufinancovania v krajinách EÚ – umožnená je až do výšky 80% a nízke spolufinancovanie štátu by znížilo konkurencieschopnosť slovenského pôdohospodárstva a vidieka a ešte viac by znížilo mieru sebestačnosti krajiny.

➤ **Multifundová podpora programu CLLD/LEADER**

Považujeme za nevyhnutné, aby bol na Slovensku implementovaný program CLLD/LEADER v multifundovej forme, ako jediná reálna cesta zabezpečenia komplexného a integrovaného rozvoja vidieka. Je dôležité, aby sa priama podpora rozvoja vidieka prostredníctvom programu CLLD stala súčasťou OP Slovensko. Pokiaľ by sme v nasledujúcom programovom období podporili vidiek iba z monofondu, boli by sme jedinou krajinou v EÚ, ktorá by išla touto opačnou cestou.

Iniciatíva pre rozvoj vidieka

Iniciatíva pre rozvoj slovenského vidieka

➤ **Podpora nepôdohospodárskych činností a obcí v SP SPP - intervencia LEADER**

Navrhovaná výška alokácie na podporu intervencie LEADER v rámci pripravovaného Strategického plánu SPP je neadekvátne rozsahu oblastí a problematike, ktorú intervencia obsahuje, pričom LEADER je jedinou z množstva plánovaných intervencií SP SPP, prostredníctvom ktorej sa realizuje podpora rozvoja nepôdohospodárskych činností a oblastí vo vidieckej krajine a zároveň bude jedinou možnosťou podpory miestnych samospráv, najmä malých obcí. Zásadne odmietame degradáciu rozvoja vidieka na podporu poľnohospodárstva, prípadne lesníctva.

➤ **Celoplošná podpora vidieka v intervencii LEADER**

S vážnymi obavami vnímame možnosť aplikovania projektovo-dopytového systému do procesu výberu a podpory vidieckych regiónov a zavádzania umelej vzájomnej súťaže a konkurencie medzi regiónmi v intervencii LEADER. Považujeme za nevyhnutné, aby bol každý vidiecky región vnímaný ako rovnako dôležitý a dostal rovnakú príležitosť rozvíjať svoje vlastné lokálne potreby. Zmysluplne implementovaný program CLLD/LEADER môže mať priamy dopad na 2 880 miestnych samospráv a 4 milióny obyvateľov Slovenska.

Slovenský vidiek je dlhé roky na okraji záujmu a čím ďalej, tým viac zanedbávanou oblasťou zo strany našich politických elít. Veríme, že sa tento stav zmení, keďže vidiek a jeho obyvatelia si zaslúžia, aby boli vnímaní ako plnohodnotní občania tejto spoločnosti, aby vidiek nebol vnímaný iba ako potravinová „továreň“ veľkých miest.

V Banskej Bystrici, 27. máj 2021

Iniciatíva pre rozvoj slovenského vidieka